

Manuskript til præsentation af: ”LæseRaketten møder venner i verden”

Dias 1:

I denne præsentation tager vi en kort rundtur til de fem lande, som børnene fra dette års LæseRaket kommer fra.

(Hvert land er beskrevet mere grundigt i de præsentationer, som blev lavet første gang LæseRaketten besøgte landene. Se links ved hvert land herunder.)

Dias 2: Tag med til Sydsudan:

I Sydsudan møder vi Rhoda.

Korte fakta om Sydsudan

Sydsudan ligger i Østafrika. Hovedstaden hedder Juba. Landet er 14 gange større end Danmark. Der bor omkring 11 millioner mennesker. Sydsudan grænser op til landene Sudan, Etiopien, Kenya, Uganda, DR Congo og Den Centralafrikanske Republik. Landet har ingen kystlinje. Man skal igennem andre lande for at komme til havet. Sydsudan er verdens yngste land – det blev selvstændigt i 2011.

Dias 3, 4, 5, 6, 7: Hvordan ser der ud i Sydsudan?

På de næste fem billeder kan I se, hvordan landskaberne ser ud i Sydsudan:

3. Den Hvide Nil bugter sig gennem hele Sydsudan. På billedet kan I se Juba i baggrunden. Hovedstaden ligger altså ved flodens bred. Nilen er 6.650 km. lang. Det gør den til den næst-længste flod i verden. Omkring Nilens bredder ligger mange landsbyer og større byer. Folk lever af landbrug og kvægdrift omkring floden, og dyrene søger mod Nilens flodbredder for at drikke vand.

4. I Sydsudan løber halvdelen af Nilens vand ud i et af verdens største sumpområder, som kaldes al-Sudd. På grund af det flade landskab oversvømmes et område på 130.000 km² i regntiden. Området er tre gange så stort som Danmark. I regntiden er vejene her oversvømmede, og folk må sejle rundt i kanoer med varer og mennesker.

5. Når man kommer længere væk fra Nilen er mange områder i Sydsudan stadig flade med spredte træer og buske.

6. Mod sydøst er landet mere bjergrigt. Billedet her er Mount Lotuke, som er 2.795 m højt. Det ligger i provinsen Eastern Equatoria. Hele området her er mere kuperet med bjerge og bakker, og der bor færre mennesker her.

7. Neem-træet vokser i tropiske områder i både Afrika og Indien. Træet tilhører mahogni-familien. Det vokser hurtigt og klarer sig godt i tørketiden. I Sydsudan bruges alle dele af Neem-træet til medicin, i mad eller til foder til dyrene. Du kan læse mere om træet på hjemmesiden.

Dias 8: Skoler i Sydsudan

Kun halvdelen af alle børn i Sydsudan går i skole. Mange skoler har været lukket eller er blevet ødelagt under borgerkrigen. Mange skoler er små og har ikke ret meget udstyr – hverken borde, stole eller skolebøger. Undervisningen foregår ofte på et lokalt sprog, og samtidig er engelsk et vigtigt fag.

Dias 9: Bliver der fred i Sydsudan?

Sydsudan har en historie, hvor der i mange år har været borgerkrig, og mange sydsudanesere har været flygtninge i deres eget land. Der bor stadig mange mennesker i områder langt fra deres hjemegn. Her er billeder fra en flygtningelejr nær Juba. Andre bor hos familie eller i værtssamfund.

Der er i 2020 kommet en ny aftale om fred og dannet en fælles regering. Så der er håb om, at freden er tæt på.

(Se en længere præsentation af Sydsudan her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/sydsudan/presentation-af-sydsudan/>)

Dias 10: Tag med til Uganda

I Uganda møder vi Joshua.

Korte fakta om Uganda:

Uganda ligger i Østafrika syd for Sydsudan. Landet er cirka fem gange større end Danmark. Der bor cirka 43 millioner mennesker i landet. Uganda ligger på ækvator. Hovedstaden hedder Kampala. Uganda grænser op til: Den demokratiske republik Congo, Rwanda, Tanzania, Kenya og Sydsudan. Uganda har ingen kystlinje. Victoriasøen ligger delvist i Uganda, og Nilen har sit udspring i Victoriasøen i Uganda.

Dias 11: Hvordan ser der ud i Uganda?

Uganda har både tørre sletter, grønne nationalparker, frodige landbrugsområder, smukke bjerge og store søer. Store dele af landet er dækket af savanne. Uganda kaldes også "Afrikas Perle."

Dias 12: Land og by i Uganda

Langt de fleste mennesker i Uganda bor på landet. Mange landsbyer ligger isoleret. Vejene er dårlige, så der kan være mange timers kørsel til nærmeste større by. Flere flytter til byerne - ofte for at finde arbejde eller få adgang til gode skoler.

Dias 13: Skoler i Uganda

I Uganda er det gratis at gå i skole. Familier skal selv betale for skoleuniform, bøger og materialer til børnenes skolegang. Det er derfor ikke alle familier, der har råd til at sende deres børn i skole. På landet kan der være langt til skole. Mange børn må gå i op til et par timer hver dag for at komme i skole.

Dias 14: Uganda modtager mange flygtninge

Uganda er et af de lande i verden, der modtager flest flygtninge. Der lever over 1,4 millioner flygtninge i Uganda. Over en million af dem kommer fra nabolandet Sydsudan.

Dias 15: Flygtninge

I Uganda bor flygtninge ikke kun i lukkede lejre. Mange bor i værtssamfund, hvor de får tildelt et stykke land og materialer, så de kan bygge et hus. Flygtninge har også de samme rettigheder som resten af befolkningen. De kan arbejde og rejse frit rundt i landet.

(Se en længere præsentation af Uganda her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/uganda/praesentation-af-uganda/>)

Dias 16: Tag med til Colombia

I Colombia møder vi Jennifer.

Korte fakta om Colombia:

Colombia ligger i Sydamerika. Hovedstaden hedder Bogotá. Landet er cirka 26 gange større end Danmark. Der bor 50 millioner mennesker. I Colombia taler man spansk. Der er også oprindelige folk med deres egne sprog. Colombia grænser op til Panama i nordvest, Venezuela og Brasilien i øst, og Ecuador og Peru i syd.

Andesbjergenes tre bjergkæder deler Colombia i en østlig og en vestlig del. Colombia er det eneste land i Sydamerika, der har kyster ud til både Stillehavet og Det Caribiske Hav.

Dias 17, 18 og 19: Hvordan ser der ud i Colombia?

17. Colombia er et smukt land med både regnskov og tørre ørkenlandskaber. Der er også både kyster og bjerge.

18. Amazonas er verdens største regnskov. Den strækker sig ind i ni forskellige lande i Sydamerika – blandt andet Colombia. Klimaet i regnskoven er varmt og fugtigt. Her lever mange forskellige dyre- og plantearter. Faktisk lever halvdelen af alle verdens dyre- og plantearter i regnskove.

19. Området La Guajira ligger i det nordlige Colombia. Her er tørt - næsten som en ørken. Der mangler vand til både mennesker og dyr, og det er svært at dyrke jorden, så der er nok mad.

Dias 20: Skoler i Colombia:

I Colombia er der skolepligt. Alle børn skal gå i skole i ni år. Børnene begynder i skole, når de er seks år. Der tales spansk i skolerne, men de underviser også på lokale sprog. Selvom der er skolepligt, er det ikke alle børn, der kommer i skole. Cirka 1 ud af 10 børn i Colombia kommer slet ikke i skole. Kun omkring 7 ud af 10 går videre efter 5. klasse. Så der er faktisk rigtig mange børn, der ikke går ni år i skole.

Dias 21: Er borgerkrigen helt slut i Colombia?

I mere end 30 år har der været borgerkrig i Colombia. Den sluttede i 2016 med en fredsaftale. Freden i Colombia er stadig meget ny og skrøbelig. Og aftalen om fordelingen af jorden er ikke blevet gennemført endnu. Det har stor betydning for rigtig mange mennesker, der lever af at dyrke deres jord.

(Se en længere præsentation af Colombia her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/colombia/praesentation-af-colombia/>)

Dias 22: Tag med til Jordan

I Jordan møder vi Muna.

Korte fakta om Jordan:

Jordan ligger i Mellemøsten. Hovedstaden hedder Amman. Der bor cirka 10 millioner mennesker i Jordan. Antallet af mennesker i Jordan er vokset markant de sidste år på grund krigen i Syrien, hvor mange syrere er flygtet til Jordan. Jordan grænser op til Syrien, Israel, Vestbredden, Irak og Saudi-Arabien. Jordan har kun cirka tre kilometer kystlinje mod syd (ved Aqababugten), ellers er landet omgivet af nabolande til alle sider.

Dias 23, 24 og 25: Hvordan ser der ud i Jordan?

23. Tre fjerdedele af Jordan er ørken. Ørkenen ligger i sydøst, og er en del af den nord-arabiske ørken. Det regner sjældent i ørkenen. Derfor er det kun få planter, der kan gro her. Mangel på vand er et generelt problem i Jordan - ikke bare i ørkenen men i hele landet. Jordan er et af de tørreste lande i verden. Derfor er der ikke nok drikkevand.

24. Det Døde Hav er det laveste punkt på jorden. Det Døde Hav er et inddæmmet hav. Derfor er der salt i vandet, selvom det er en sø. Det Døde Hav er så salt, at man flyder ovenpå, hvis man prøver at svømme. Man skal anstrenge sig for at dykke ned til bunden.

25. Mod vest ligger Jordandalen. Her løber Jordanfloden. Jordandalen er et godt sted at dyrke afgrøder. Her er varmt hele året, og jorden er god. Mod nord ligger bjergene. Her er ikke så varmt som i Jordandalen og ørkenen, og det regner mere. De fleste jordanere bor i det nordlige Jordan. Her findes de fleste større byer som Amman, Irbid og Karak.

Dias 26: Skoler i Jordan

De fleste børn i Jordan kommer i skole. Alligevel er det ikke alle børn i Jordan, der lærer at læse, skrive og regne. På grund af de mange flygtninge er der flere skolebørn, end der er plads til. Det påvirker skoler i hele Jordan, og mange børn er kommet bagud med undervisningen. Nogle steder går jordanere i skole om formiddagen, og syriske flygtninge går i skole om eftermiddagen. Mange steder i Jordan går drenge og piger ikke i skole sammen, når de bliver lidt ældre. Der er også undervisning i flygtningelejrene.

Dias 27: Flygtninge i Jordan

I Jordan bor der mange flygtninge. De er flygtet fra landene rundt om Jordan. I løbet af de sidste år er det især folk fra Syrien, der er flygtet til Jordan. Tidligere er mange palæstinensere, libanesere og irakere også flygtet til Jordan. De fleste irakere og libanesere er taget tilbage til Irak og Libanon, mens størstedelen af de palæstinensiske flygtninge stadig bor i Jordan.

Nogle flygtninge bor i flygtningelejre. Langt flere bor i byerne. Over halvdelen af de syriske flygtninge i Jordan lever under fattigdomsgrænsen. Omkring fire ud af fem mangler mad. Selvom man i Jordan prøver at få alle syriske børn i skole, er det stadig kun lidt over halvdelen, der går i skole.

(Se en længere præsentation af Jordan her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/jordan/praesentation-af-jordan/>)

Dias 28: Tag med til Burkina Faso

I Burkina Faso møder vi Djumansi og Ardjouma.

Korte fakta om Burkina Faso:

Burkina Faso ligger i Vestafrika. Hovedstaden hedder Ouagadougou. Landet er seks gange så stort som Danmark. Der bor omkring 20 millioner mennesker. Burkina Faso grænser op til landene Mali, Niger, Togo, Benin, Ghana og Elfenbenskysten. Landet har ingen kystlinje, og man skal gennem andre lande for at komme til havet. Burkina Faso ligger forholdsvis tæt på ækvator, og klimaet er tropisk. De fleste mennesker bor ude på landet – mere end 80 % af befolkningen lever af landbrug.

Dias 29, 30, 31, 32 og 33: Hvordan ser der ud i Burkina Faso?

De næste billeder viser, hvordan der ser ud i Burkina Faso:

29. Det er et ret fladt land. Her er vi i den sydvestlige del af landet tæt på byen Gaoua. I dette område bor Djumansi og Ardjouma. Landskabet er fladt med få træer. Store dele af jorden bliver dyrket, og så er der områder, hvor dyrene får lov til at græsse.

30. Den store Volta-flod har tre forgreninger i Burkina Faso. De løber i den sydlige del af landet. Le Mouhoun (Sorte Volta) og floden Comoé er de eneste, som flyder hele året. De

andre gør kun i regntiden. På billedet kan I se en motorcykel ude i vandet. Her går en vej, som man godt kan køre på (når vandet trækker sig tilbage, bliver vejen helt synlig).

31. Der er mange baobab-træer i Burkina Faso. Her står et stort flot træ med majsmarker i baggrunden. Det er i den nordlige del af landet.

32. Et enkelt sted i landet findes nogle fine klipper – de ligger mod syd tæt på grænsen til Elfenbenskysten – området hedder Sindou.

33. Mod nord nærmer Burkina Faso sig Sahara-ørkenen. Området hedder Sahel og er meget tørt. Det kan være et stort problem at få nok ud af høsten, hvis regnen udebliver. Billedet her er taget i slutningen af regntiden, så her er stadig grønt – men man fornemmer den røde ørkenjord.

Dias 34: Skoler i Burkina Faso

Burkina Faso er et fattigt land og mange voksne har ingen uddannelse og har ikke gået i skole. Tre ud af fire voksne i landet er analfabeter. To ud af tre børn bliver indskrevet i skolerne. Men mange af dem gennemfører ikke de seks år i grundskolen, fordi de skal hjælpe til derhjemme.

Skolesystemet i Burkina er bygget op ligesom i Frankrig, og undervisningssproget er fransk. Dog er man mange steder begyndt at undervise på lokalsprog i de små klasser (de fleste børn i Burkina Faso taler nemlig ikke fransk, men kun deres lokale sprog). En anden slags skole er de muslimske madrassaer. I de muslimske skoler undervises også i arabisk.

Dias 35: Demokratiet i Burkina Faso

Burkinerne kæmper for demokratiet. Landet blev selvstændigt i 1960 og har siden oplevet mange militærkup. I 2014 afsatte folket præsidenten, og landet havde en midlertidig regering i et år, som skulle forberede et demokratisk valg. Kort før valgdagen i oktober 2015 kom endnu et militærkup. Det varede dog kun en uge, så var kupmagerne afsat igen. I de sidste år har der været mange uroligheder i Burkina Faso. Især langs grænserne til Mali og Niger. Nogle steder er der undtagelsestilstand. Der har været afholdt valg i 2020 i Burkina Faso. Men ikke alle folk fra områderne med uroligheder kunne komme til at stemme.

(Se en længere præsentation af Burkina Faso her:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/burkina-faso/praesentation-af-burkina-faso/>)